

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Stichting Animal Foundation Platform
Mevrouw C.J. Radstake
Stichtstraat 11
1079 RB AMSTERDAM

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij
Nienke Elzinga
telefoon 038 499 76 62
n.elzinga@overijssel.nl

Onderwerp: Wet natuurbescherming; soorten - ontheffing

Datum
23-04-2018
Kenmerk
2017/0445797
Pagina
1
Uw brief
Uw kenmerk

Zaaknummer
4594052

Geachte mevrouw Radstake,

U heeft namens de Stichting Animal Foundation Platform een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbeschermingswet – onderdeel soorten¹ (verder Wnb) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 30 november 2017² ontvangen. De aanvraag heeft u tussentijds gewijzigd³. Deze gewijzigde aanvraag is het uitgangspunt voor deze ontheffing. De aanvraag betreft het uitzetten van de verwilderde zwurfkat. In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Besluit

Wij verlenen u een ontheffing⁴ van het verbod om de verwilderde zwurfkat⁵ uit te zetten⁶ binnen de bebouwde kom (zoals vastgesteld door de gemeenteraad volgens de Wegenverkeerswet).

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen) weergegeven.

Deze ontheffing is geldig vanaf de eerste dag na het verzenden van onze beslissing tot en met 31 december 2022.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag geen leges verschuldigd⁷.

¹ In het kader van art. 3.34, derde lid, Wnb

² EDO-kenmerk 2017/0435479

³ EDO-kenmerk 2018/0044685 en 2018/0240530

⁴ Op basis van art. 3.34, derde lid, Wnb

⁵ Onder verwilderde zwurfkatten wordt verstaan: een kat (*Felis catus*) die meerdere malen buiten gezien is en na omgevingsonderzoek geen aanwijsbare tekenen van een eigenaar heeft. De kat is schuw, vermijdt direct contact met mensen en is niet meer herplaatsbaar bij een (nieuwe) eigenaar.

⁶ Art. 3.34, eerste lid, Wnb

⁷ art. 7.5.3 Belastingverordening Overijssel 2018

Tot slot

Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze beslissing, dan kunt u bellen met Nienke Elzinga op telefoonnummer 038 499 7662.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Datum

23-04-2018

Kenmerk

2017/0445797

Pagina

2

Bijlagen:

Bijlage 1

Bijlage 2

Bijlage 3

Voorschriften

Overwegingen bij het besluit

Gedragscode voor TNRC

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:
Burgemeester en Wethouders van de Overijsselse gemeenten.

Uw brief

Uw kenmerk

Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u binnen zes weken na de datum van verzending van dit besluit bezwaar maken bij Gedeputeerde Staten van Overijssel. Hoe u dat moet doen kunt u hieronder lezen.

Hoe kunt u een bezwaar indienen?

Binnen zes weken, ingaand op de dag na de datum van verzending van dit besluit, kan een belanghebbende een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, postbus 10078, 8000 GB Zwolle (telefoon 038 – 499 93 05).

U kunt het bezwaarschrift ook per elektronisch formulier verzenden. Dit formulier kunt u vinden op www.Overijssel.nl/loket/bezwaar-klacht. Indienen per fax is ook mogelijk. Het faxnummer van het Team Juridische Zaken is: 038 - 425 48 02.

Verplichte onderdelen van een bezwaarschrift

Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en bevat in ieder geval:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. machtiging als u namens een belanghebbende bezwaar indient;
- c. de dagtekening;
- d. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- e. de gronden van het bezwaar.

Datum

23-04-2018

Kenmerk

2017/0445797

Pagina

3

Uw brief

Voor de behandeling van een bezwaarschrift bij de provincie Overijssel is geen griffierecht verschuldigd. Voor inlichtingen over de bezwaarprocedure kunt u contact opnemen met de provinciaal medewerker die bij het besluit is vermeld.

Uw kenmerk

Voorlopige voorziening vragen als snelle reactie nodig is

Indien spoed dat vereist is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de Voorzieningenrechter van de Sector Bestuursrecht Rechtbank Overijssel (telefoon 088 361 55 55). In dat geval is griffierecht verschuldigd. Voorwaarde is dat u een bezwaarschrift heeft ingediend.

VOORSCHRIFTEN

Bijlage 1

Moet u volgens voorschriften iets melden of contact opnemen met het bevoegd gezag? Geeft u dan altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit. Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek bestemd is. Het meldpunt is bereikbaar via de telefoon onder nummer 038 425 24 23 of via het e-mailadres meldpunt@overijssel.nl.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Stray Animal Foundation Platform (hierna te noemen: de ontheffinghouder) blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de strikte naleving van de voorwaarden van deze ontheffing.
2. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen.
3. Een afschrift van deze ontheffing dient op het hoofdadres van de ontheffinghouder aanwezig te zijn. Tevens dienen de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers een kopie van deze ontheffing bij zich te dragen tijdens het uitzetten van verwilderde zwervkatten. Op verzoek van de bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren moet deze worden getoond.
4. De ontheffinghouder volgt alle door of namens Gedeputeerde Staten van Overijssel verstrekte of nog te verstrekken aanwijzingen in verband met de uitvoering van deze ontheffing nauwkeurig op.
5. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringslocatie of -periode, de voorgeschreven middelen of voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Alleen na toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem voor overleg contact op met ons meldpunt.

Soortspecifiek

6. De ontheffing geldt uitsluitend voor de verwilderde zwervkat⁸
7. Alleen zwervkatten die niet meer te (re)socialiseren zijn mogen worden uitgezet.
8. Zwervkatten worden geneutraliseerd (castratie of sterilisatie), ontwormd, gevaccineerd en gechipt voordat ze uitgezet worden.
9. Gevangen zwervkatten dienen gecontroleerd te worden op besmetting van toxoplasmose en toxocara. Indien een zwervkat besmet blijkt te zijn dient de besmetting eerst verholpen te zijn voordat de kat weer wordt uitgezet.

⁸ Definitie verwilderde zwervkat (*Felis catus*, hierna: zwervkat): een kat die meerdere malen buiten gezien is en na omgevingsonderzoek geen aanwijsbare tekenen van een eigenaar heeft. De kat is schuw, vermijdt direct contact met mensen en is aantoonbaar niet te (re)socialiseren.

Datum

23-04-2018

Kenmerk

2017/0445797

Pagina

4

Uw brief

Uw kenmerk

10. Zwerfkatten mogen enkel worden gevangen en uitgezet binnen de bebouwde kom - als gesteld in de Wegenverkeerswet - van de provincie Overijssel. De gevangen zwerfkat dient indien mogelijk op dezelfde locatie (binnen 100 meter) van de vangplaats vrij gelaten worden.
11. Een populatie zwerfkatten binnen een TNR-project dient levenslang te worden gemonitord en bijgevoerd conform aanvraag. Nieuwe zwerfkatten in de populatie worden direct geneutraliseerd.
12. U dient elk jaar in februari een rapportage ter kennis name aan te bieden via het bovengenoemd meldpunt. In deze rapportage zijn in ieder geval de volgende gegevens opgenomen:
 - a. datum van vangst en uitzetten per zwerfkat met vermelding chipnummer;
 - b. de vanglocatie per zwerfkat op kaart met schaal 1:10.000;
 - c. de locatie van uitzetten per zwerfkat op kaart met schaal 1:10.000 en het chipnummer van de betreffende zwerfkat;
 - d. leeftijd, geslacht en evt. behandelde ziekten van de weer uitgezette zwerfkatten;
 - e. omvang van de zwerfkattenpopulatie waar de zwerfkat in wordt terug gezet;
 - f. trendrapportage van de populatie(s) van de teruggeplaatste zwerfkatten;
 - g. evaluatie van de voortgang van het project "Nederland zwerfkatarm".
13. De ontheffinghouder houdt zich aan de gedragscode als opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.
14. De ontheffingshouder voert actief een voorlichtingscampagne conform de ingediende aanvraag⁹

Datum

23-04-2018

Kenmerk

2017/0445797

Pagina

5

Uw brief

Uw kenmerk

⁹ Projectplan Zwerfkatten Nederland Ad 6, versie 5.0, Stray-AFP, 2017, ons kenmerk: 2017/0435479

Overwegingen bij het besluit

Bijlage 2

Deze ontheffing bestaat uit het besluit, de voorschriften en de overwegingen. In deze bijlage zijn de overwegingen opgenomen. Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	WEERGAVE VAN DE FEITEN	7
A1	Aanvraag ontheffing	7
A1.1	Omschrijving van het project	7
A1.2	Doelstelling	8
A1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	8
A1.4	Periode	8
A1.5	Onderliggende documenten	8
A1.6	Aanvullende gegevens	8
A2	Bevoegdheid	9
A2.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A3	Procedure	9
A3.1	Overeenstemming andere provincie	9
A3.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
A4	Toetsingskader	9
A4.1	Wettelijke regels	9
B	TOETSING	10
B1	Inhoudelijke beoordeling	10
B1.1	Uitgangspunten aanvraag	10
B1.2	Invloed van het project	11
B1.2.1	Effectbeoordeling in de aanvraag	11
B1.2.2	Toetsing van de effectbeoordeling	12
B1.3	Meest bevredigende oplossing	13
B1.4	Wettelijk belang van het project	13
B1.5	Eindconclusie toetsing	14
B1.6	Zorgplicht blijft altijd gelden	14
C	Slotconclusie	14

Datum

23-04-2018

Kenmerk

2017/0445797

Pagina

6

Uw brief

Uw kenmerk

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

In verband met het project "Nederland zwervkatarm" vraagt u ontheffing van de verbodsbepalingen voor het uitzetten van de verwilderde zwervkat.

A1 Aanvraag ontheffing

A1.1 Omschrijving van het project

Op 30 november 2017 heeft Stray Animal Foundation Platform¹⁰ een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten (verder: Wnb) bij ons ingediend. De ontheffing is aangevraagd voor het uitzetten van de verwilderde zwervkat¹¹.

SAFP wil het aantal zwervkatten in Nederland op diervriendelijke wijze verminderen. Op dit moment is sprake van een groot aantal zwervkatten die voor overlast zorgen door ernstige geurhinder en (geluids)overlast. Ook vormen ze een gevaar voor de volksgezondheid (zoönose) en de inheemse fauna (predatie). De verwilderde kattenpopulaties kunnen ongehinderd groeien door aanwas van kittens en vrijgelaten en/of ontsnapte nieuwe huiskatten. Om het aantal zwervkatten te verminderen heeft SAFP het project "Nederland zwervkatarm" opgezet. Hierin handelen ze volgens de Trap, Neuter, Return and Care methode¹². Een beproefde internationale methode waarin katten gevangen, geneutraliseerd en weer vrijgelaten worden in de kattenpopulatie waaruit ze gevangen zijn.

Op 12 december 2016 heeft Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) een ontheffing van de Flora- en faunawet¹³ verleend aan SAFP voor het uitzetten van de verwilderde zwervkat. De ontheffing is in eerste instantie verleend voor 1 jaar om te bepalen of het project succesvol bijdraagt aan de afname van het aantal zwervkatten. Een van de voorwaarden was bij de uitvoering te handelen volgens de Gedragscode voor TNRC en het monitoren van de uitgezette zwervkatten (populaties).

Zwervkatten worden gevangen met een kastval of vangkooi. Ze worden gecontroleerd op zoönose, verwondingen en ziekten. Ze worden ingeënt, ontwormd en gecastreerd of gesteriliseerd. Vervolgens wordt gekeken of een zwervkat gechipt is en of de eigenaar te herleiden is. Sommige zwervkatten zijn te socialiseren en te plaatsen bij een (nieuwe) eigenaar. De overige zwervkatten worden uitgezet. De zwervkatten worden - indien mogelijk - vrij gelaten binnen 100 meter van de vanglocatie. Ze worden alleen binnen de bebouwde kom uitgezet. De betreffende zwervkattenpopulatie wordt bijgevoerd en op reguliere basis gemonitord. Nieuwe zwervkatten in de TNR-populatie worden gevangen en geneutraliseerd. Tevens wordt de zwervkattenpopulatie verzorgd door het geven van voedsel en het bieden van schuilplekken. Met deze methode zullen de zwervkattenpopulaties op natuurlijke wijze afnemen en uiteindelijk uitsterven. Om aanwas van nieuwe vrijgelaten of ontsnapte huiskatten te voorkomen, heeft SAFP voorlichting en educatie onderdeel gemaakt van het project.

¹⁰ Stray Animal Foundation Platform (hierna: SAFP)

¹¹ Definitie verwilderde zwervkat (hierna: zwervkat): een kat die meerdere malen buiten gezien is en na omgevingsonderzoek geen aanwijsbare tekenen van een eigenaar heeft. De kat is schuw, vermijdt direct contact met mensen en is niet te (re)socialiseren.

¹² Trap, Neuter, Return and Care (hierna: TNRC) methode

¹³ Ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet, ministerie van EZ, 12 december 2016, FF/7s/2016/042

SAFP heeft in het project een faciliterende en coördinerende rol. Het vangen en vrijlaten zal gebeuren door dierenasiels, opvangcentra en soortgelijke organisaties. In de Provincie Overijssel is vooralsnog alleen de Dierenbescherming – met 2 personen - werkzaam als uitvoerende organisatie. De uitvoerende organisatie(s) hebben zich gecommitteerd aan de Gedragscode voor TNRC. Tevens is een handboek opgesteld met een beschrijving van alle aspecten van en rondom de TNRC methode. Het TNR-handboek is een werkwijzer bij de uitvoering van het project "Nederland zwervkatarm".

A1.2 Doelstelling

Het op een diervriendelijke wijze terugdringen van het aantal verwilderde zwervkatten ten gunste van de volksgezondheid, de inheemse fauna en ter verbetering van het kattenwelzijn.

A1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan om de verwilderde zwervkat uit te zetten¹⁴.

A1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 12 december 2017 tot en met 31 december 2022.

A1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Aanvraag natuurbescherming – onderdeel soorten
- Gedragscode voor TNRC van 2017
- Handboek TNR Zwervkatten van 2017
- Beslissing aanvraag Art. 75 Flora en Faunawet van RVO van 12 december 2017
- Rapport Wegen van welzijn van dieren in de natuur van de Raad voor Dierenaangelegenheden van oktober 2017
- Projectplan Zwervkatten Nederland van Stray Animal Foundation Platform van april 2017
- Tweede kamerbrief van de staatssecretaris van economische zaken van 28 april 2017
- Rapport Vat op de zwervkat van de Raad voor Dierenaangelegenheden van juni 2016
- Rapport Als de kat van huis is van de Wageningen Universiteit van mei 2015
- Aanvullende informatie over de effecten op inheemse fauna van 9 februari 2018
- Aanvullende informatie over de monitoringcijfers en het aantal deelnemende organisaties aan TNRC projecten in Overijssel van 12 april 2018.

A1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 30 november 2018 ontvangen. Op 5 februari 2018 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 9 februari 2018 ontvangen en ingeboekt onder nummer 2018/0044685. Op 23 maart zijn aanvullende stukken gevraagd. Op 12 april 2018 zijn deze gegevens ontvangen en ingeboekt onder nummer 2018/0240530.

Datum
23-04-2018
Kenmerk
2017/0445797
Pagina
8
Uw brief
Uw kenmerk

¹⁴ Art. 3.34, derde lid Wnb

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden alleen plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁵. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A3 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A3.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar Burgemeester en Wethouders van alle gemeenten in Overijssel gestuurd met het verzoek om advies. De gemeenten zijn vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A4 Toetsingskader

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2, 3.3 en 3.34 van de Wet natuurbescherming. Ook het Besluit natuurbescherming¹⁶ is voor de toetsing relevant.

De Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) vormt in belangrijke mate de implementatie van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. De beide richtlijnen verplichten tot de bescherming van soorten en (leef)gebieden en zijn gericht op lange-termijn instandhouding van biodiversiteit, habitat en wilde fauna en flora. De Wnb onderscheidt drie categorieën soorten, namelijk soorten die ingevolge van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en deels de verdragen van Bonn en Bern

¹⁵ Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid

¹⁶ Art. 3.10 Besluit natuurbescherming

moeten worden beschermd, en andere soorten opgenomen in de Bijlage bij de wet. Alle verdere soorten worden alleen beschermd door de zorgplicht..

Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden (artikel 3.34, lid 3). Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien:

1. er geen andere bevredigende oplossing bestaat, en;
2. a. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (Vogelrichtlijnsoorten)
b. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (Habitatrichtlijnsoorten en 'andere soorten' uit de Wnb, Bijlage A).

Het is toegestaan verwilderde katten te vangen met vangkooien "geschikt en bestemd voor het vangen van verwilderde katten binnen de bebouwde kom" als gesteld in artikel 3.10 lid e Besluit natuurbescherming. De "bebouwde kom" zoals gesteld in de Wegenverkeerswet.

Datum

23-04-2018

Kenmerk

2017/0445797

Pagina

10

Uw brief

Uw kenmerk

B TOETSING

B1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling.

Voor het uitzetten van de verwilderde huiskat is een ontheffing nodig van Wnb art. 3.34.

B1.1 Uitgangspunten aanvraag

De verwilderde zwervkat is van oorsprong een huiskat. Deze katten zijn opgegroeid in het wild na bijvoorbeeld ontsnapping, vrijlating of als nakomelingen van een zwervkat. De zwervkatten zijn dermate verwilderd dat ze direct contact met mensen vermijden en niet te (re)socialiseren zijn. Zwervkatten leven in de bebouwde kom meestal in groepen. Ze zijn hierin afhankelijk van het voedselaanbod en het aantal schuilplekken. Het voedsel van een zwervkat bestaat uit woelmuizen, jonge konijnen, vogels, muizen, mollen en soms aas.

De schattingen over het aantal verwilderde zwervkatten in Nederland lopen uiteen. Uit een recente studie¹⁷ van de Wageningen Universiteit over aantallen verwilderde katten in Nederland en buitenlandse literatuur blijkt dat er gemiddeld 3,05 miljoen huiskatten in Nederland voorkomen en daar bovenop gemiddeld 620.000 verwilderde huiskatten. Hiervan komen er gemiddeld bijna 510.000 voor in het stedelijk gebied en bijna 162.000 in het buitengebied waaronder natuurgebieden, inclusief N2000 gebieden. In de studie wordt ook gesproken over het aantal gevangen zwervkatten - zowel verwilderd als te socialiseren - in de provincie Overijssel. Het gaat om 2702 zwervkatten per jaar. Deze zijn gevangen door 10 geïnventariseerde organisaties en/of particulieren. Echter, deze aantallen zijn een grove schatting en slechts een indicatie van de daadwerkelijke aantallen.

De zwervkatten zorgen voor overlast door ernstige geurhinder en (geluids)overlast. Ook vormen ze een gevaar voor de volksgezondheid vanwege overdraagbare ziekten. De zwervkattenpopulaties kunnen ongehinderd groeien door aanwas van kittens en vrijgelaten en/of ontsnapte nieuwe huiskatten.

¹⁷ Neijenhuis F. en Niekerk van T., *Als de kat van huis is...*, mei 2015 (hierna: het WUR-rapport)

De aanvrager wil het aantal zwervkatten(populaties) op natuurlijke wijze verminderen door een uitsterf beleid door middel van de TNRC-methode. De zwervkatten worden gevangen, geneutraliseerd en weer uitgezet in dezelfde populatie als ze gevangen zijn. De zwervkatten worden alleen in de bebouwde kom weer uitgezet. Door de populatie te monitoren kunnen nieuwe katten direct weer gevangen en ook geneutraliseerd worden. Het uitzetten van de kat heeft volgens de aanvrager geen significant effect op de beschermde inheemse soorten van de Wnb.

U vraagt ontheffing aan om de zwervkat uit te zetten.

B1.2 Invloed van het project

B1.2.1 Effectbeoordeling in de aanvraag

Het aantal zwervkattenpopulaties is het meest effectief te verminderen door een planmatige aanpak zoals beschreven in het projectplan en het handboek van SAFF. Uit de ecologie van de kat blijkt dat het doden van een gevangen kat niet zorgt voor een vermindering van het aantal zwervkatten(populaties). De plek van de kat in de kattenpopulatie wordt snel weer ingenomen door een nieuwe kat. Neutralisatie en het uitzetten van de kat op de vanglocatie is volgens de aanvrager de meest effectieve methode om het aantal zwervkatten te verminderen. Dit om de volgende redenen.

Datum
23-04-2018
Kenmerk
2017/0445797
Pagina
11
Uw brief
Uw kenmerk

De katten die worden teruggezet zijn geneutraliseerd. Gebleken is dat katten die in een groep leven vaak bestaan uit vrouwtjes en jonge katers die familie van elkaar zijn. Katers die niet gecastreerd zijn, trekken vaak heen en weer en bevruchten zo veel mogelijk vrouwtjes. De aanvrager geeft aan dat door de neutralisatie de kattenpopulaties zich niet meer kunnen uitbreiden. Door monitoring wordt gezorgd dat nieuwe katten in de populatie direct gevangen worden en ook geneutraliseerd worden. Hierdoor zal het aantal verwilderde zwervkatten in de loop van de tijd afnemen.

Volgens de aanvrager heeft neutralisatie niet alleen positieve effecten doordat de populatie zich niet kan uitbreiden, maar ook doordat een geneutraliseerde kat een ander leefpatroon gaat volgen. Ze is minder op jacht, wordt luier en slaapt meer. Het jachtgedrag zal niet verdwijnen, maar wel verminderen. De aanvrager geeft aan dat resultaten uit een nog niet gepubliceerd rapport laten zien dat geneutraliseerde katten 89,5% aan slapen, 9% aan rondlopen en 0,9% aan jagen spenderen¹⁸. Tevens geeft de aanvrager aan dat de zwervkattenpopulaties bijgevoerd worden zodat jachtbehoefte afneemt.

Zwervkatten kunnen een gevaar vormen voor de volksgezondheid door het verspreiden van zoönose en schimmels. Zoönose bij katten zijn infecties welke overdraagbaar zijn op de mens. Er zijn verschillende zoönose die via (zwerv)katten op mensen kunnen worden overgedragen. Toxocara spp en Toxoplasma gondii komen het meeste voor. Beide zoönose hebben consequenties voor de volksgezondheid¹⁹. Het vaccineren en ontwormen van zwervkatten binnen een TNR-project voorkomt verspreiding van deze zoönose.

De aanvrager wil door voorlichting en educatie zorgen dat de aanwas van het aantal nieuwe katten verminderd. Hiertoe voert de aanvrager ook campagne om het chippen van katten te verplichten. Een recent Kamerdebat voor het verplicht chippen van katten²⁰ is volgens de aanvrager een gevolg hiervan. Het verplicht chippen zal volgens de aanvrager een enorm positief

¹⁸ Hernandez, et. al. , Activity patterns and interspecific interactions of free-roaming, domestic cats in managed Trap-Neuter Return colonies, 13 juni 2017

¹⁹ RDA rapport Vat op de zwervkat, juni 2016

²⁰ Nieuwssite NOS, Tweede Kamer wil verplichte chip voor katten, 7 februari 2018

effect hebben op het verlagen van de instroom van nieuwe zwervkatten, omdat straks de meeste katten naar hun eigenaar teruggeleid kunnen worden.

Met de huidige cijfers van TNRC-projecten kan op dit moment een ruwe schatting gemaakt worden van de "herbestemming" van het totaal aantal gevangen zwervkatten. Sinds half december 2016 worden deze populaties gemonitord. De monitoringscijfers over 2017 laten het volgende zien:

- een derde van de gevangen zwervkatten zijn kittens. Deze kunnen worden gesocialiseerd en geplaatst bij een eigenaar
- 15% van de katten zijn te socialiseren en te herplaatsen als huiskat of buitenkat (boerderij, tuinderij, manege ed. – allen binnen de bebouwde kom);
- 10% wordt geëuthanaseerd. Deze katten zijn ongeneeslijk ziek of verwond;
- 10% heeft een chip en wordt teruggeplaatst bij de eigenaar;
- De overige ca. 1/3 van de katten wordt teruggezet.

De rapportage en inventarisatie van de cijfers over 2017 zijn op dit moment nog niet definitief. Toch geven ze duidelijk weer dat de TNRC-projecten resulteren in een afname van het aantal zwervkatten.

Datum

23-04-2018

Kenmerk

2017/0445797

Pagina

12

Uw brief

Uw kenmerk

B1.2.2 Toetsing van de effectbeoordeling

Het project "Nederland zwervkatarm" heeft tot doel om op de langere termijn het aantal zwervkatten te verminderen. Derhalve zal de druk op prooien waaronder beschermde inheemse soorten verminderen. Doordat uitgezette zwervkatten door neutralisatie niet meer voor nageslacht kunnen zorgen, zal de druk van de populatie zwervkatten afnemen ten opzichte van de oude situatie. Neutralisatie is dus een belangrijke factor voor het verminderen van het aantal zwervkatten (populaties). Daarom hebben we dit opgenomen in een voorschrift (8). Ook moeten de zwervkatten in de TNRC-projecten worden gemonitord en bijgevoerd. Indien tijdens de monitoring van de TNRC-populatie nieuwe zwervkatten worden gesignaleerd, dan dienen deze direct geneutraliseerd te worden. Ook door het bijvoeren van de TNRC-populaties zal predatiedruk op beschermde soorten geminimaliseerd worden. Vanwege het belang van het minimaliseren van predatiedruk zijn hiertoe voorschriften opgenomen (11).

Resocialisatie is een belangrijke factor in het verminderen van het aantal uitgezette katten. Zwervkatten worden alleen uitgezet indien ze niet te (re)socialiseren en te herplaatsen zijn bij een nieuwe eigenaar. Ook (ongeneselijk) zieke en verwonde zwervkatten mogen niet worden uitgezet. Afgelopen jaar (2017) is in het project van het totaal aan gevangen zwervkatten slechts een derde weer uitgezet. Twee derde van de gevangen katten kon herplaatst worden of was ongeneselijk ziek en werd daarom niet uitgezet. Dit betekent een afname van ca. 66% van het totaal aantal zwervkatten ten opzicht van de oude situatie. Vanwege het belang van resocialisatie en herplaatsing is dit opgenomen in een voorschrift (6 en 7).

Zwervkatten zijn verspreider van Toxoplasmose en Toxocara²¹. En kunnen in potentie verspreider zijn van de voor mensen gevaarlijke vossenlintworm en rabiës²². Toxoplasmose is in 2014 in Nederland een belangrijke oorzaak geweest van sterfte onder inheemse rode eekhoorns. Uit het rapport van Knol blijkt ook dat bijvoorbeeld haas en patrijs zeer gevoelig zijn voor toxoplasmose infecties. Heruit blijkt het belang van veterinaire controle, vaccinatie en ontworming. Daarom is dit opgenomen in een voorschrift (9).

²¹ Rapport Vat op de zwervkat van de Raad voor Dierenaangelegenheden van juni 2016

²² Knol W. (2015) Verwilderde huiskatten: effecten op de natuur in Nederland

Het is enkel toegestaan om verwilde katten te vangen en uit te zetten binnen de bebouwde kom. Dit teneinde de predatiedruk in het buitengebied te verminderen. Zwerfkatten hebben in natuurgebieden een negatief effect op beschermde inheemse soorten. In een studie van de KNJV is onderzocht wat de mate van het effect van verwilde huiskatten is op beschermde inheemse soorten in natuurgebieden. Hieruit blijkt dat er geen eenduidig beeld is. Er wordt wel gesproken van een substantieel negatief effect²³. Door zwerfkatten alleen in de bebouwde kom uit te zetten wordt voorkomen dat deze een negatief effect hebben op de staat van instandhouding van beschermde soorten in natuurgebieden. Vanwege dit belang hebben we voorschrift 10 opgenomen.

Het project "Nederland Zwerfkattarm" heeft als doel het aantal zwerfkatten te verminderen. Hiertoe is het van belang inzicht te hebben in de resultaten van het project. Door een vinger aan de pols te houden kan ingegrepen worden indien nodig. We hebben daarom als voorschrift opgenomen dat jaarlijks een rapportage en evaluatie van de TNRC- zwerfkattenpopulaties opgestuurd moet worden naar de Provincie (12).

Datum

23-04-2018

Kenmerk

2017/0445797

Pagina

13

Uw brief

Voorlichting en educatie is onderdeel van het proces om het aantal zwerfkatten te verminderen. De aanvrager heeft een voorlichtingsplan opgesteld waarin ze door educatie katteneigenaren wijst op het belang van chippen en neutraliseren. Hierdoor creëert de aanvrager bewustwording. Tevens levert de aanvrager hiermee een extra bijdrage aan de vermindering van het aantal zwerfkatten. Immers als katteneigenaren hun huiskatten niet neutraliseren blijft de aanwas van (zwerf)katten groeien. Door het chippen van huiskatten zullen eigenaren eerder te lokaliseren zijn en katten herplaatsbaar. Voorlichting is dus een belangrijk onderdeel van het project. Vanwege het belang van voorlichting en educatie hebben we voorschrift 14 opgenomen.

Uw kenmerk

B1.3 Meest bevredigende oplossing

Vermindering van het aantal zwerfkatten in combinatie met neutralisatie en het bijvoeren zal bijdragen aan een vermindering van de negatieve effecten op beschermde inheemse soorten. Gelet op het voorgaande is het vangen en terugplaatsen van de katten volgens de TNRC methode de meest effectieve oplossing om het probleem van de zwerfkattarmering te houden en zelfs te verminderen. Op termijn zorgt het project voor een verbetering van de staat van instandhouding van beschermde soorten.

In de aanvraag is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

B1.4 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvrager nodig in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Bescherming van de wilde flora en fauna

Vermindering van het aantal zwerfkatten in combinatie met neutralisatie en het bijvoeren, draagt bij aan een vermindering van de negatieve effecten op beschermde inheemse soorten.

In het belang van de volksgezondheid

Zwerfkatten kunnen een gevaar vormen voor de volksgezondheid door het verspreiden van zoonose als toxocara (spoelworm) en toxoplasmose. Toxocara is een intestinale parasiet die bij

²³ Knol W. (2015) Verwilde huiskatten: effecten op de natuur in Nederland.

21% van de zwurfkatten voorkomt. Volgens de TNR-methodiek wordt daarom gecontroleerd op zoönose voordat een kat wordt uitgezet.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

B1.5 Eindconclusie toetsing

De gevraagde ontheffing van de verbodsbepalingen voor de verwilderde zwurfkat kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. We verbinden voorschriften aan de ontheffing.

B1.6 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁴. De zorgplicht geldt voor alle in het wil levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

Datum

23-04-2018

Kenmerk

2017/0445797

Pagina

14

Hierbij wil ik u wijzen op het gebruik van vangmiddelen. Het is toegestaan verwilderde katten te vangen met vangkooien "geschikt en bestemd voor het vangen van verwilderde katten binnen de bebouwde kom" als gesteld in artikel 3.10 lid e Besluit natuurbescherming. Met de beschreven vangmiddelen kunnen ook onbedoeld beschermde soorten worden bijgevangen. Hiervoor is geen ontheffing verleend. Indien beschermde soorten onbedoeld worden gevangen dan dienen deze onmiddellijk in de directe omgeving vrijgelaten te worden.

Uw brief

C Slotconclusie

Uw kenmerk

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde ontheffing voor het project "Nederland Zwurfkatarm" te verlenen. Aan de ontheffing zijn voorschriften verbonden.

²⁴ Art. 1.11, eerste en tweede lid

ZWERFKATTENNEDERLAND

Gedragscode voor TNRC (Trap Neuter Return Care)

Zwerfkatten Nederland zet zich in om Nederland zwervkattenarm te maken op een diervriendelijke manier. TNRC is daarbij een essentiële aanpak. Ten aanzien van TNRC is het belangrijk dat op de juiste wijze gewerkt wordt.

Zwerfkatten Nederland zet zich tevens in om organisaties die zich inzetten voor zwervkatten te laten samenwerken en te faciliteren. Dit kan o.a. op de volgende manieren:

- Vermelding op onze website
- Gebruik maken van vangmateriaal
- Gebruik maken van netwerk
- Gebruik maken tegen gereduceerd tarief van centrale database.
- Gebruik maken van de ontheffing vergunning uitzetten

Zwerfkatten Nederland is een samenwerkingsverband van stakeholders van het zwervkattenprobleem. Partners zijn o.a. De Dierenbescherming, Nederlandse Federatie van Dieren Opvangcentra (NFDO), KNMvD, verschillende zwervkattenorganisaties, Dierenpolitie etc.

TNRC

TNRC wordt met meerdere doelen ingezet:

1. om het aantal zwervkatten te verminderen en het welzijn te verbeteren door permanente monitoring van zwervkattengroepen (bijvoeren, schuilplaatsen bieden, periodiek ontwormen, veterinaire hulp indien noodzakelijk, TNR bij nieuwe dieren)
2. als enige oplossing bij het binnen krijgen van gezonde verwilderde katten in een dierenasiel of –opvang (en niet te euthanaseren)
3. om het publiek bewust te maken van hun verantwoord eigenaarschap.

Om van bovenstaande mogelijkheden gebruik te maken dient de organisatie te werken op een door de stuurgroep van het project Zwerfkatten Nederland voorgestelde werkwijze. In het Handboek Zwerfkatten Nederland vindt u een verdere praktische uitwerking van het beleid en de werkwijze. Hieronder treft u de protocollen van de verschillende fases van TNR

Aangesloten organisatie verklaart volgens onderstaande protocollen te werken:

1. Vangen van de katten (TRAP)

1.1 Voorbereiding

- Middels een buurtonderzoek wordt het vanggebied in kaart gebracht op aantal katten, voederplekken en geschikte vanglocaties.
- Er wordt een contactpersoon voor communicatie tussen omwonenden en de vangende organisatie benoemd.
- Er wordt een planning gemaakt met alle noodzakelijke informatie (aantal katten, contactpersonen, voedertijden en beschrijving van de omgeving) en het tijdbestek waarbinnen de vangacties zullen plaatsvinden (streefdatum).
- De contactpersoon/kattenvrouwjes worden geïnformeerd over tijden waarop niet gevoerd mag worden en wanneer eigen katten moeten worden binnengehouden of van een merkteken voorzien.
- Omwonenden worden geïnformeerd.
- Voor het vangen en uitzetten van de verwilderde katten op campings, bungalowparken en vakantieaccommodaties wordt eerst toestemming gevraagd van de grondgebruiker/eigenaar beheerders van deze campings, bungalowparken en vakantieaccommodaties.

1.2 Vangen

- Gebruik kastvallen. Een kastval kenmerkt zich door een vallend element en eenmalig gebruik. Zodra een dier de kastval binnenkomt sluit een vallend element de ingang af. Het dier zit gevangen en er kunnen geen andere dieren meer bij. De kastval moet aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - a. Degelijk en goed onderhouden (val heeft de juiste spanning)
 - b. Voorzien van naam en telefoonnummer van de eigenaar

ZWERFKATTENLAND

- c. Dichtklappen met een uitsparing van 1 á 2 cm vanwege staarten, de vallen zijn voorzien van een (wigvormige) vergrendeling (valluikblokkering) om ontsnappen te voorkomen.
- De kastval wordt regelmatig gecontroleerd zodat een gevangen kat zo kort mogelijk opgesloten zit.
- De kastval wordt zo spoedig mogelijk met een deken bedekt zodra er een kat in zit ter voorkoming van verdere stress.
- De kat dient zo spoedig mogelijk meegenomen te worden.
- Na de vangst wordt de kooi tegen regen, en wind beschermt en wordt de kooi uit het zicht gezet.

1.3 Locatie vangen

- Binnen de bebouwde kom (volgens definitie Flora&FaunaWet) zijnde minimaal een tiental dicht bij elkaar staande woningen en op campings, bungalowparken en vakantieaccommodaties.
- Op campings, bungalowparken en vakantieaccommodaties (na toestemming van beheerder camping, bungalowpark of vakantieaccommodatie).

1.4 Na vangst

- De kat dient zo min mogelijk aangeraakt te worden.
- De kat wordt gecontroleerd op merktekens (eartip, chip, tatoeage of ander merkteken).
- Wanneer een poes zogende is wordt geprobeerd om de kittens ook te vangen en indien dit niet lukt wordt de poes direct losgelaten.

2. Neutraliseren (NEUTER)

Met de term neutralisatie wordt de veterinaire term castratie bedoeld. De term is de letterlijke vertaling van het Engelse 'neuter'. Alhoewel het woord wellicht uitleg behoeft, is het bij het gangbaar raken van de term, eenduidiger dan de woorden sterilisatie en castratie.

Bij een TNRC-actie dienen voor het vangen van de zwervkatten goede afspraken gemaakt te zijn met de dierenarts of manager van de dierenkliniek over:

- Te verwachten aantal zwervkatten in welk tijdsspanne.
- Financiële afspraken. Maak vooraf heldere afspraken waarbij vooral resultaatafspraken gemaakt worden.

3. Het terugplaatsen (RETURN)

Na het neutraliseren worden de katten teruggeplaatst in hun oude leefomgeving. Tijdens de operatie is een merkteken aangebracht (voorkeur eartip en chip).

3.1 Wanneer terugplaatsen

- Het terugplaatsen kan pas plaatsvinden nadat de dieren zijn hersteld van de neutralisatie (gezonde katers na 24 uur) of sterilisatie (gezonde poezen na 4 nachten).
- Het terugplaatsen kan het beste in de schemering plaatsvinden.
- De buurtcoördinator of contactpersoon wordt ingelicht over het terugzetten van de dieren, zodat weer beperkt bijgevoerd kan worden.

3.2 Waar terugplaatsen

Op de locatie waar de katten zijn gevangen (zie 1.3).

4. Zorg en monitoring (CARE)

4.1 Wanneer niet terugplaatsen

De verwilderde katten niet terugplaatsen in de volgende situaties:

- ernstig zieke dieren, zulks ter beoordeling van een dierenarts,
- omgeving van de populatie is niet veilig of niet meer geschikt,
- in andere dan de onder 3.2 genoemde gebieden,
- ingeval de katten mogelijk herplaatsbaar zijn.

4.2 Monitoring

Datum

23-04-2018

Kenmerk

2017/0445797

Pagina

16

Uw brief

Uw kenmerk

ZWERFKATTEN**NEDERLAND**

De teruggeplaatste populaties worden gemonitord (conditie van de katten, aantal katten, nieuwkomers en andere variabele omstandigheden). Nieuwkomers worden zo snel mogelijk gevangen en geneutraliseerd.

4.3 Verslaglegging

Voor een juist en diervriendelijk beleid t.a.v. katten is het van groot belang dat er op een adequate manier geadministreerd wordt. Het is voor het project Nederland Zwerfkattenarm 2025 belangrijk dat we nauwkeurig kunnen aangeven hoeveel katten worden gevangen en hoeveel teruggeplaatst (vermelding registratienummer) en door wie, op welke locatie, hoeveel dieren elders zijn ondergebracht en hoe de nazorg is verricht. Deze gegevens moeten eens per kwartaal bij voorkeur digitaal worden doorgegeven aan Zwerfkatten Nederland.

Datum

23-04-2018

Kenmerk

2017/0445797

Pagina

17

Uw brief

Uw kenmerk

5. Controle

Bij niet naleving van deze gedragscode wordt de samenwerking met de betreffende organisatie opgeschort en worden alle gegevens van deze organisatie van de centrale website gehaald..

6. Verslaglegging en evaluatie

Een half jaar voor de afloop van de geldingsduur van de ontheffing levert het Zwerfkatten Nederland een overzicht aan het ministerie van EZ van de aantallen gevangen katten, de locaties van terugplaatsing en een evaluatie van de wijze waarop de ontheffing heeft uitgewerkt.

De verslaglegging en de evaluatie vormen de basis voor de besluitvorming over verlenging van de ontheffing.

Hierbij verklaart ondergetekende (officiële bestuurder) dat de organisatie namens wie opgetreden wordt, zich bij alle TNRC werkzaamheden zal houden aan de bovenstaande gedragscode.

Datum/plaats

Naam stichting / contactpersoon